

Regelbunden tillsyn i Vimarskolan i Vimmerby kommun

Delbeslut

Delbeslut

Regelbunden tillsyn i Vimarskolan

Vimmerby kommun

Datum 2009-11-05

Dnr 43-2009:2135

Områdeschef/Rektorer vid Vimarskolan
Skyttegatan
598 35 Vimmerby

Regelbunden tillsyn i Vimarskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Obligatorisk särskola årskurs 1-10

Inledning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Vimmerby kommun under september till december 2009. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Vimarskolan den 16–18 september 2009.

Varje skola får efter besöket ett beslut (delbeslut) där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i ett kommunbeslut (slutligt beslut). Delbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till kommunbeslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter fattat kommunbeslut.

Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Vimarskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Vimarskolan intervjuades områdeschef, rektorer, lärare, elevhälsoteam och elever. På skolan genomfördes också verksamhetsbesök. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorena har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Vimarskolan

Vimarskolan	Antal elever
Förskoleklass	50
Grundskola	627
Obligatorisk särskola	19

Källa: Vimarskolan 20090918

Vimarskolan är belägen i östra delen av Vimmerby och bebyggelsen i upptagningsområdet är en blandning av villor och hyreshus. På skolan finns 28 åldershomogena klasser från årskurs 1 till 9, samt två förskoleklasser och obligatorisk särskola årskurs 1 till 10 med träningsskola och grundsärskola. För skolans ledning finns en områdeschef och två rektorer. Områdeschefen har det övergripande ansvaret för skolan samt rektorsansvar för obligatoriska särskolan. Rektorena ansvarar för grundskolan med uppdelningen förskoleklass till årskurs 6 och årskurs 7 till 9. Lärare och elever är organiserade i 8 arbetslag. På skolan finns även en särskild undervisningsgrupp kallad "Oasen".

Skolinspektionens delbeslut med anledning av den regelbundna tillsynen

Vimarskolan prioriterar särskilda stödinsatser framförallt i de ämnen där eleverna ska nå behörighet till ett nationellt program på gymnasiet och inte på insatser för att ge alla elever möjlighet att nå målen i samtliga ämnen. Skolan har skyldighet att genom anpassningar ge samtliga elever utmaningar och skolan bör i sitt kvalitetsarbete systematiskt följa upp att insatta åtgärder bidrar till önskvärd effekt. Det är även av stor vikt att kontinuerliga uppföljningar av skolans resultat sker systematiskt i alla verksamheter och årskurser. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas där Vimarskolan ger varje elev förutsättningar att nå kunskapsmålen för utbildningen.

Vid sidan av kunskapsresultaten behövs enligt Skolinspektionens bedömningar åtgärder inom nedanstående bedömningsområden:

- Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat (1.2.1, 1.2.3)
- Genomförande av utbildningen (1.4.1, 1.4.2, 1.4.4)
- Anpassning av verksamheten till elevernas behov (1.5.2, 1.5.3)
- Normer och värden i studiemiljö och samvaro (2.1.3)
- Tillgång till likvärdig utbildning (3.1.2, 3.1.3)

- Personalens utbildning (3.2.1)
- Kvalitetsarbete (3.4.1, 3.4.2)

Rektorer och huvudman har ett ansvar för att åtgärder vidtas. Skolinspektionen kommer att följa upp detta beslut. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag Skolinspektionens slutliga beslut avseende Vimmerby kommun meddelas.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Vimar-skolan	Riket	Vimar-skolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	95	85	94	86
	Matematik	88	72	90	73
	Svenska	88	71	91	72
	Svenska som andra-språk	.	56	.	61

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-09-18. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 4 för 2007 och delprov 4 för 2008 samt gruppuppgiften i matematik för 2008 exkluderade.

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat för elever i årskurs 9 uppdelat på kön

	Vimarskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommungrupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	210,9	215,6	215,1	208,6	206,3	196,8	201,7	209,3
- Flickor	228,5	230,7	230,8	218,9	219,9	211,7	214,8	220,6
- Pojkar	193,2	198,5	197,8	198,2	193,1	180,5	189,3	198,5
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	74,3	73,2	76,7	73,3	80,4	74,2	74,1	76,6
- Flickor	80,0	85,1	85,1	78,9	81,6	78,9	78,2	79,7
- Pojkar	68,5	60,0	67,7	67,6	79,2	69,1	70,3	73,7
Andel (%) behöriga till nationellt program	93,6	93,7	89,1	88,0	90,8	85,2	87,4	88,9
- Flickor	94,5	98,5	94,0	90,8	90,8	87,2	89,0	89,9
- Pojkar	92,6	88,3	83,9	85,1	90,9	82,9	85,8	87,9

Källa: Skolverkets skolblad, 2009-08-18

Kommentar och bedömning:

Skolan ska enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.2 Kunskaper, ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem.

Skolans betygsresultat har försämrats över tid avseende genomsnittligt meritvärde. För år 2008 är genomsnittligt meritvärde något lägre än riket. Andelen elever som nått målen i samtliga ämnen och andelen elever behöriga till nationellt program är dock högre än för både kommungruppen och riket (se tabell 3).

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

I Vimarskolan är flickornas betygsresultat, liksom i riket som helhet, högre än pojkarnas. År 2008 är flickornas genomsnittliga meritvärde något lägre än för flickor i riket och pojkarnas meritvärde är 5 procentenheter lägre än för pojkar i riket.

Andelen elever som når målen i alla ämnen har under åren varierat och är för 2008 högre än såväl kommungrupp som riket (80,4 procent mot rikets 76,6 procent). Andelen pojkar som når målen i alla ämnen är 79,2 procent vilket är 5,5 procentenheter högre än för pojkar i riket. Fler pojkar än flickor är behöriga till nationellt program.

På Vimarskolan sker uppföljningar av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen på individnivå. Sammanställningar på skolenivå förutom betygsstatistik i årskurs 8 och 9 av i vilken omfattning eleverna nått kunskapsmålen i årskurs 3 och 5 saknas vilket medför att det är svårt att göra en bedömning av Vimarskolans resultat.

De resultat som redovisas i årskurs 5 är från de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska. Skolan har från 2007 till 2008 förbättrat sina resultat i matematik och svenska där 90 respektive 91 procent av eleverna når kravnivån på samtliga delprov mot 88 procent året innan. Däremot uppvisar skolan försämrade resultat i engelska. I jämförelse med riket är resultaten på de nationella ämnesproven högre (se tabell 2). Skolan har även redovisat resultat för de nationella ämnesproven för 2009. I årskurs 5 nådde 86 procent av eleverna upp till kravnivån i engelska vilket är ett lägre resultat i jämförelse med året innan. I matematik förbättrades resultatet något till 92 procent vilket är 2 procentenheter högre än året innan och i svenska försämrades resultatet med en procentenhet. För första gången genomförde även skolan nationella ämnesprov i matematik och svenska för årskurs 3 våren 2009. Enligt skolans egna sammanställningar nådde 92 procent av eleverna kravnivån i ämnesprovet för matematik och 94 procent kravnivån i ämnesprovet för svenska.

I obligatoriska särskolan sker uppföljningar av elevernas kunskapsutveckling på individnivå. I kvalitetsredovisningen redovisas att eleverna över lag når goda resultat i förhållande till de nationella målen. Dock kan verksamheten inte redovisa några kunskapsresultat på verksamhetsnivå i samtliga ämnen vilket medför att Skolinspektionen inte kan göra någon bedömning av området kunskapsresultat i relation till nationella kunskapsmål för obligatoriska särskolan.

Skolinspektionen ser särskilt allvarligt på att Vimarskolan prioriterar särskilda stödinsatser framförallt i de ämnen där eleverna ska nå behörighet till ett nationellt program på gymnasiet och inte insatser för att ge alla elever möjlighet att nå målen i alla ämnen. Skolan har en skyldighet att genom anpassningar ge samtliga elever utmaningar och skolan bör i sitt kvalitetsarbete systematiskt följa upp att insatta åtgärder bidrar till önskvärd effekt. Det är även av stor vikt att kontinuerliga uppföljningar av skolans resultat sker systematiskt i alla verksamheter och årskurser. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att Vimarskolan ger varje elev förutsättningar för att nå kunskapsmålen för utbildningen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen/ämnesområden i förhållande till styrdokumentens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering
Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen och 2 kap. 2 § särskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk i grundskolan anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. På Vimarskolan följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i ämnena engelska, matematik och svenska för de lägre åldrarna. Dessa ämnen redovisas i skriftliga omdömen varje termin med utgångspunkt från lokalt utarbetade kriterier. I övriga ämnen görs inte någon uppföljning av elevernas kunskapsutveckling och resultat. I obligatoriska särskolan sker inte någon uppföljning i förhållande till målen i kursplanerna för grundsärskolans elever. Detta behöver åtgärdas.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtal.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen och 7 kap. 1 § särskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtal i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Enligt Skolverkets allmänna råd och kommentarer Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen ska de skriftliga omdömena varken innehålla beskrivningar eller värderingar av elevens personliga egenskaper. Av de individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av i Vi-marskolan för grundskolans del ligger ansvaret för insatserna till huvudsaklig del på eleven och det redovisas i mycket liten omfattning vilka insatser som skolan avser att bidra med. Insatserna ska enligt de beskrivningar som gjorts utföras i hemmet av eleven på egen hand eller tillsammans med föräldrarna. Vidare saknar de skriftliga omdömena en beskrivning av elevernas kunskapsutveckling kopplat till de nationella målen i kursplanerna och skriftliga omdömen ges inte i alla ämnen för årskurs 1 till 6. Därmed ges inte förutsättningar att lyfta fram elevens utvecklingsmöjligheter och stimulera till fortsatt lärande. De mål som beskrivs är att eleven ska "öka koncentrationen, läsa läxor och att prata mindre med kompisar" vilket inte beskriver de kunskapskvaliteter och förmågor eleven ska utveckla. I obligatoriska särskolan finns exempel på väl formulerade individuella utvecklingsplaner för träningsskolans elever. De lyfter fram de kunskapskvaliteter och förmågor eleven ska utveckla och tar sin utgångspunkt från målen i kursplanerna. Grundsärskolans planer har mer formen av en planering över vilka olika moment eleven kommer att arbeta med under terminen. De saknar målbeskrivningar och skriftliga omdömen ges inte i de ämnen eleven får undervisning i. Planerna kallas även individuella studieplaner vilket kan förväxlas med gymnasieskolans studieplaner. Bestämmelserna om individuella utvecklingsplaner innebär att den individuella

utvecklingsplanen för en elev både ska innehålla skriftliga omdömen om elevens kunskaper i varje ämne och varje årskurs men också vara framåtsyftande och sammanfatta de åtgärder som behövs för att eleven ska nå målen. Skolinspektionen bedömer att Vimarskolans individuella utvecklingsplaner inte motsvarar förordningarnas krav vilket måste åtgärdas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Tabell 4: Relationen mellan betyg på nationella ämnesprov och slutbetyg i ämnet matematik

	Vimarskolan				Riket ⁴
	2005	2006	2007	2008	2008
Lägre	.	0,8	1,4	2,0	1,6
Lika	66,4	74,6	60,1	68,5	74,0
Högre	33,6	24,6	38,5	29,5	24,4

Källa: Skolverkets statistikdatabas SIRIS, 2009-09-18

. = Uppgift saknas

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x

Motivering
Enligt 7 kap. 10 § grundskoleförordningen ska ämnesprov i bland annat matematik användas i slutet av årskurs 9 för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygssättningen. Av den statistik som presenteras i tabell 4 framgår att det är en stor differens mellan resultaten på nationella ämnesprov och slutbetyg i ämnet matematik där 29,5 procent av eleverna år 2008 får ett högre slutbetyg i jämförelse med ämnesproven. I intervjuer med lärare och rektor framkommer att skolan ser de nationella äm-

⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

nesproven i första hand som ett mått på undervisningens kvalitet och inte främst som ett stöd vid betygssättningen i ämnet. Vidare har skolan inte analyserat differensen mellan resultaten på de nationella ämnesproven och slutbetygen vilket medför att det är svårt för skolan att säkerställa en likvärdig bedömning och betygssättning.

Skolinspektionen bedömer att Vimarskolan bör vidta åtgärder för att säkerställa en likvärdig bedömning och betygssättning.

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola		x

Motivering

Enligt 7 kap. 6 § särskoleförordningen ska, när betyg sätts efter det att ett ämne eller ett ämnesblock har avslutats, betyget bestämmas med hjälp av de mål som eleverna enligt kursplanerna ska ha uppnått i grundsärskolan och de betygskriterier som har fastställs för ämnena och ämnesblocken. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, framgår bl.a. följande. Betyget uttrycker i vad mån den enskilda eleven har uppnått de mål som uttrycks i kursplanen för respektive ämne eller ämnesblock. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika kriterier för olika kvalitetssteg. Dessa betygskriterier anges i anslutning till respektive kursplan. Läraren ska bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Av Skolverkets allmänna råd om likvärdig bedömning och betygssättning framgår att det är viktigt att det förs diskussioner om de lokala tolkningarna av kursplanerna och betygskriterierna mellan lärare bland annat för att skapa likvärdiga förutsättningar för undervisning och bedömning av eleverna i skolan och i olika skolor. Rektorn ansvarar för att sådana diskussioner kommer till stånd.

Tillsynen visar att det inte förs några systematiska diskussioner i Vimarskolan om bedömning och betygssättning mellan lärarna i grundsärskolan. Vidare framkommer att skolan inte utfärdar betyg och därmed inte bedömer elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen. Grundsärskolan ger inte heller eleverna skriftliga omdömen i alla ämnen och årskurser (se vidare under 1.2.2).

Skolinspektionen bedömer att Vimarskolan måste vidta åtgärder för att jämföra

och kvalitetssäkra bedömningen och betygssättningen i grundskolan.

1.3.3 Betyg sätts, intyg och studieomdömen utfärdas samt betygskatalog förs enligt förordningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

Enligt 7 kap. 9 § grundskoleförordningen ska, om en elev inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret, betyg inte sättas i ämnet. Betyg ska inte heller sättas i ett ämnesblock om eleven inte når upp till målen i samtliga ämnen som ingår i ämnesblocket. I dessa fall ska en skriftlig bedömning av elevens kunskaper i ämnet eller ämnesblocket ges. Av bedömningen kan också framgå de stödåtgärder som har vidtagits. Bedömningen ska undertecknas av läraren.

I de skriftliga bedömningar för elev som saknar slutbetyg i något ämne som Skolinspektionen tagit del av saknas en bedömning av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till målen för ämnet såsom förordningen kräver. Vidare benämner skolan dokumentet för omdöme, vilket kan förväxlas med de skriftliga omdömen som skolan ska upprätta varje termin. Detta behöver åtgärdas.

Enligt 7 kap. 6 § grundskoleförordningen ska följande beteckningar användas: Godkänt (G), Väl godkänt (VG), Mycket väl godkänt (MVG). I betygskatalogen för Vimarskolan används beteckningarna G, V och M. Detta behöver åtgärdas.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

1.4.2 Elevernas ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet och eleverna i den obligatoriska särskolan utvecklar sitt eget sätt att lära och tillit till sin egen förmåga.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former och eleverna i den obligatoriska särskolan ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas och till att påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Förskoleklass	x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov
Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering
Av 5 kap. 2 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

På Vimarskolan får inte de elever som behöver det studiehandledning på modersmålet. Detta behöver åtgärdas.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

I Vimarskolan upprättas åtgärdsprogram som huvudsakligen är av god kvalitet. Av inspektionen framkommer dock att åtgärdsprogram inte alltid upprättas, trots att en elev är i behov av särskilda stödåtgärder. Skolan utarbetar istället så kallade handlingsplaner som ett första led i att ge eleverna särskilt stöd för att nå målen i ämnet. Dessa handlingsplaner kan inte jämföras med vad ett åtgärdsprogram ska innehålla utan är mer en beskrivning av vilka moment eleven behöver redovisa i ämnet. Det finns därmed inte åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd. Vidare brister skolan i dokumentation avseende elever som har stor frånvaro och vilka åtgärder skolan avser att bidra med för att möjliggöra för dessa elever att nå kunskapsmålen. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Vimarskolan har en gemensam plan för hela skolan som till vissa delar uppfyller lagens krav. Det saknas emellertid en specifik redovisning av verksamheternas behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året för de olika verksamheterna. Det saknas också en beskrivning av vilka åtgärder som ska vidtas om kränkningar sker mellan vuxen och elev. Ansvarsfördelningen mellan rektor och

annan personal är otydlig. Planen bör även innehålla en beskrivning av hur barn och elever har varit delaktiga i arbetet med att ta fram planen.

Detta behöver åtgärdas.

Enligt 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Av intervjuer har framkommit att eleverna vid Vimarskolan inte deltagit i arbetet med skolans plan mot kränkande behandling. Detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering

I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan).

Av den timplan som gäller för undervisningen vid Vimarskolan för årskurs 1 till 6 framgår inte i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnet. Skolan har inte i sin timplan synliggjort ämnet teknik och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik erbjuds eleverna. Detta behöver åtgärdas.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering
Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser. På Vimarskolan finns enligt lärare och rektor elevens val i form av eget arbete för årskurs 7 till 9. Till varje tillfälle tar eleven med sig det som just då känns angeläget att arbeta med och träna på. Eleven gör inte ett aktivt val för en längre period som innebär en fördjupning i ämnet. För eleverna i årskurs 3 till 6 har skolan organiserat elevens val som olika perioder för året där alla elever får lika mycket tid i slöjd, musik och idrott. Eleverna får inte göra aktivt val som innebär en fördjupning i något ämne. Detta är inte förenligt med grundskoleförordningens bestämmelser om elevens val och behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering
Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska. Svenska som andraspråk är ett eget ämne med en egen kursplan och eleven ska få undervisning i antingen svenska eller svenska som andraspråk. Elever på Vimarskolan som bedömts ha rätt till undervisning i svenska som andraspråk i årskurs 1 till 6 undervisas däremot i både ämnet svenska och svenska som andraspråk. Av intervjuer framkommer att svenska som andraspråk även ges som särskilt stöd. Detta behöver åtgärdas. Beträffande rektors beslutsfattande se 3.3.2.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

3.1.6 Barn och ungdomar tas emot i enlighet med författningarna

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	x	

3.1.7 Elever som i den obligatoriska särskolan har slutfört årskurs 9 kan få fortsatt utbildning i årskurs 10.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	x	

3.1.8 Elever mottagna i särskolan och som får sin undervisning i grundskolan följer särskolans kursplaner.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola	x	

Motivering
Svenska som andraspråk Enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen beslutar rektorn om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. Beslut fattas inte av rektorerna angående undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev, vilket måste åtgärdas. Särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång Enligt 5 kap. 5 § grundskoleförordningen ska styrelsen efter samråd med eleven och dennes vårdnadshavare besluta i fråga om elevens placering i en särskild undervisningsgrupp. Enligt 5 kap. 10 § grundskoleförordningen får styrelsen, om en elev inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar, efter att ha hört elevvårdskonferensen, besluta om anpassad studiegång för eleven. Därvid får avvikelser göras från timplanen. Styrelsen ska fatta beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång. Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång är i Vimmerby kommun delegerat till rektorerna att fatta.

I Vimarskolan finns elever som är placerade i särskild undervisningsgrupp respektive har anpassad studiegång. De dokument som inspektörerna tagit del av på Vimarskolan är rubricerade som protokoll från elevvårdskonferenser och har en kryssruta avseende särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång. På skolan saknas beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång vilket behöver åtgärdas. Besluten ska även återrapporteras till styrelsen.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

3.3.4 Rektorn i särskolan fattar beslut om avvikelser från särskolans timplan, som krävs med hänsyn till undervisningens uppläggning i grundskolan.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	x	
Obligatorisk särskola	x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måloppfyllelsen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. Vimarskolan följer upp elevernas kunskapsresultat på individnivå i samtliga ämnen i årskurs 7 till 9 samt på skolnivå i ämnena engelska, matematik och svenska. På skolnivå saknas emellertid en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 3 i matematik och svenska, i samtliga ämnen i årskurs 5 och 9. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås. I årskurs 1 till 6 görs till exempel ingen uppföljning av skolans insatser av särskilt stöd på skolnivå. I obligatoriska särskolan sker inga uppföljningar på skolnivå av kunskapsresultaten. Detta behöver åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		x
Obligatorisk särskola		x

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. På Vimarskolan finns tre kvalitetsredovisningar uppdelade på skolans tre rektorsområden. Samliga innehåller en beskrivning av förutsättningar för verksamheterna, organisatoriska förändringar och ett urval av de aktiviteter som har genomförts under det gångna året. I avsnitten "målområden i förhållande till nationella mål" utgår skolan från prioriterade mål och beskriver där även insatser som avses genomföras under året. I kvalitetsredovisningarna för förskoleklass till årskurs 6 samt obligatoriska särskolan är resultaten bristfälligt redovisade och där saknas till viss del även analyser. Kvalitetsredovisningarnas funktion att vara framåtsyftande bedöms vara begränsade utifrån dokumentens innehåll. Vimarskolan bör arbeta med att i högre grad utvärdera resultat och måluppfyllelse av de insatser som gjorts samt redovisa vilka åtgärder som skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen. I samtliga kvalitetsredovisningar dokumenteras dessutom kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas. Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen och planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen redovisas. I Vimarskolans likabehandlingsplan redovisas de frågeställningar som ska utvärderas vid uppföljningen av planen. Skolans kvalitetsredovisning redovisar dock inte vilka resultat dessa frågeställningar har givit. Det som nämns i kvalitetsredovisningen är att planen ska omarbetas under året och att den ska göras känd för samtliga elever på skolan. Åtgärder behövs för att uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling ska motsvara styrdokumentens krav. Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning. Under arbetet med Vimarskolans kvalitetsredovisning har diskussioner förts mellan rektorn, lärare och elever i årskurs 7 till 9 om uppsatta mål för verksamheten och utvärderingar har skett kontinuerligt i arbetslagen. Av intervjuer har

24 (24)

framkommit att eleverna och deras vårdnadshavare har svarat på enkäter som underlag för skolans kvalitetsredovisningar. I övrigt har elever i årskurs 1 till 6 och obligatoriska särskolan inte varit delaktiga i utarbetandet av Vimarskolans olika kvalitetsredovisningar. Detta behöver åtgärdas.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Sara Johansson.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Gun Bystedt-Nordqvist
Undervisningsråd

Kopia till
Vimmerby kommun